

Warszawa, dnia wtorek, 29 czerwca 202

Poz. 45

**DECYZJA NR 133
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 7 czerwca 2021 r.

zmieniająca decyzję w sprawie programu kursu specjalistycznego dla rzeczników dyscyplinarnych

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. W decyzji nr 849 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 listopada 2007 r. w sprawie programu kursu specjalistycznego dla rzeczników dyscyplinarnych (Dz. Urz. KGP poz. 169, z 2008 r. poz. 103 oraz z 2014 r. poz. 8) załącznik do decyzji otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej decyzji.

§ 2. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji

gen. insp. Jarosław SZYMCZYK

---

¹⁾Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. poz. 1644, z 2008 r. poz. 1116, z 2010 r. poz. 1381, z 2012 r. poz. 899, z 2014 r. poz. 1312, z 2015 r. poz. 593, z 2016 r. poz. 1526, z 2018 r. poz. 208, z 2019 r. poz. 462 oraz z 2021 r. poz. 647.

Załącznik do decyzji nr 133
Komendanta Głównego Policji
z dnia 7 czerwca 2021 r.

PROGRAM
KURSU SPECJALISTYCZNEGO
DLA RZECZNIKÓW DYSCYPLINARNYCH

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla rzeczników dyscyplinarnych, zwany dalej kursem.

2. Cel kursu

Celem kursu jest przygotowanie policjanta do prowadzenia czynności wyjaśniających i postępowania dyscyplinarnego.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs są kierowani policjanci, pełniący lub przewidywani do pełnienia funkcji rzecznika dyscyplinarnego, których wiedza i umiejętności wymagają uzupełnienia.

4. System prowadzenia kursu

Kurs jest prowadzony w systemie stacjonarny. Kurs może być prowadzony w formie elektronicznego kształcenia na odległość, jedynie w przypadku treści realizowanych metodą wykładu lub za pomocą innych metod podających.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 5 dni. Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w 45 minutowych jednostkach, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie.

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele kształcenia zajęć oraz efektywność stosowanych metod dydaktycznych nie powinna przekraczać 20 osób.

7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia

Zaleca się, aby zajęcia w grupie szkoleniowej, prowadzone były przez dwóch nie zmieniających się nauczycieli policyjnych.

Nauczyciel policyjny prowadzący zajęcia może, za zgodą kierownika komórki organizacyjnej, regulować czas zajęć w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów kształcenia.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Liczba i nazwy tematów	Czas realizacji kursu w godz. lekcyjnych	System oceniania
Temat nr 1 Przebieg czynności wyjaśniających i postępowania dyscyplinarnego	12	Słuchacz kursu podlega okresowej ocenie w formie zaliczenia, po zakończeniu każdej z części kursu dotyczącego tematu 1 i 2.
Temat nr 2 Wykonywanie czynności w postępowaniu dyscyplinarnym	28	Do oceny stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się wyłącznie dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).

9. Forma zaliczenia kursu

Absolwent kursu otrzymuje „świadectwo ukończenia kursu specjalistycznego” gdzie w miejscu ogólnego wyniku nauki stosuje się wpis „pozytywnym”.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

TEMAT NR 1: Przebieg czynności wyjaśniających i postępowania dyscyplinarnego

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej policjanta,
- zinterpretować zasady postępowania dyscyplinarnego,
- wskazać przesłanki wyłączenia od udziału w postępowaniu przełożonego dyscyplinarnego lub rzecznika dyscyplinarnego,
- określić zakres czynności wyjaśniających,
- określić przypadki odmowy wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz przesłanki do przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej,
- zdefiniować przesłanki wydania orzeczenia bez wszczynania postępowania dyscyplinarnego,
- wskazać organ właściwy do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego,
- określić elementy postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego,
- omówić zasady dokonywania kwalifikacji prawnej i formułowania zarzutu,
- określić terminy przedawnienia wszczęcia i karalności przewinienia dyscyplinarnego,
- zinterpretować przepisy dotyczące sytuacji prawnej obwinionego w postępowaniu dyscyplinarnym,
- określić zasadność i przesłanki zastosowania instytucji dobrowolnego poddania się karze dyscyplinarnej w toku wszczętego postępowania dyscyplinarnego,
- omówić zakres czynności dowodowych oraz sposób ich dokumentowania,
- określić zasady doręczania dokumentów oraz wzywania,
- omówić elementy orzeczenia,
- scharakteryzować zasadność, warunki i kryteria wyłączenia czynu do odrębnego postępowania dyscyplinarnego,
- wskazać przypadki zbiegu odpowiedzialności dyscyplinarnej z procedurami zwolnienia policjanta ze służby,
- zinterpretować przepisy związane z postępowaniem odwoławczym.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej policjanta. 2. Zasady postępowania dyscyplinarnego, w szczególności zasada domniemania niewinności, rozstrzygania niedających się usunąć wątpliwości na korzyść obwinionego, obiektywizmu, pisemności, informacji prawnej. 3. Wyłączenie przełożonego lub rzecznika dyscyplinarnego od prowadzenia postępowania. 4. Zasady i forma wszczęcia czynności wyjaśniających. Przyjęcie pierwszej informacji o zdarzeniu. Forma utrwalania przeprowadzanych czynności. 5. Sposób zakończenia czynności wyjaśniających. 6. Odmowa wszczęcia postępowania. 7. Wydanie orzeczenia bez wszczynania postępowania dyscyplinarnego. 8. Terminy przedawnienia wszczęcia i karalności przewinienia dyscyplinarnego. 9. Rozmowa dyscyplinująca – jej przebieg i sposób dokumentowania. 10. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego: <ol style="list-style-type: none"> a) ustalenie organu właściwego do prowadzenia postępowania, b) elementy postanowienia o wszczęciu, c) kwalifikacja prawna oraz konstrukcja zarzutu. 	12	<p>wykład, dyskusja, praca z tekstem</p>	<p>Wskaż zakres odpowiedzialności w przypadku jednoczesnego wyczerpania przez przewinienie dyscyplinarne znamion przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego. Omów okoliczności decydujące o przypisaniu winy. Doprowadź do zinterpretowania przez słuchaczy okoliczności wpływających na wymiar kary.</p> <p>Podkreśl, że do czasu wydania przez przełożonego dyscyplinarnego postanowienia o wyłączeniu rzecznika dyscyplinarnego może on podejmować wyłącznie czynności niecierpiące zwłoki.</p> <p>Zwróć uwagę na obowiązek doręczenia pokrzywdzonemu postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w przypadku złożenia przez niego wniosku o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego oraz na uprawnienie pokrzywdzonego do złożenia zażalenia na takie postanowienie. Wskaż przesłanki zasadności zastosowania instytucji wydania orzeczenia bez wszczynania postępowania dyscyplinarnego.</p> <p>Omów instytucję rozmowy dyscyplinującej, wskaż na formę udokumentowania przeprowadzenia takiej rozmowy.</p> <p>Zwróć uwagę na władzę dyscyplinarną wobec słuchacza jednostki szkoleniowej, policjanta delegowanego do pełnienia służby poza granicami państwa, policjanta przeniesionego do innej jednostki organizacyjnej w trakcie prowadzenia przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego, policjanta</p>

<p>11. Pozycja obwinionego w postępowaniu dyscyplinarnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) prawa i obowiązki obwinionego oraz ich wpływ na przebieg postępowania, b) dobrowolne poddanie się karze dyscyplinarnej w toku wszczętego postępowania, c) zawieszenie policjanta w czynnościach służbowych i konsekwencje tego zawieszenia dla postępowania dyscyplinarnego. <p>12. Postępowanie dowodowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zakres i termin czynności dowodowych, b) wnioski dowodowe, c) zmiana lub uzupełnienie zarzutów, d) forma dokumentowania czynności dowodowych, e) materiały wyłączone z innych postępowań, f) materiały wyłączone do odrębnego postępowania dyscyplinarnego, g) wydawanie postanowień, h) zawieszenie postępowania, i) uzupełnienie postępowania dowodowego, j) zakończenie postępowania dowodowego, k) sporządzenie sprawozdania.			<p>delegowanego do pełnienia zadań służbowych poza Policją. Wskaż organy uprawnione do rozstrzygania sporów o właściwość.</p> <p>Szczególną uwagę zwróć na prawo do zapoznania się obwinionego z aktami postępowania i związane z tym uprawnieniem obowiązki rzecznika dyscyplinarnego. Uwzględnij zasady ekonomiki procesowej oraz gabinetowy charakter postępowania.</p> <p>Podkreśl obowiązek rzetelnego zbierania materiału dowodowego i podejmowania czynności niezbędnych do wyjaśnienia sprawy. Wskaż na otwarty katalog czynności dowodowych, które może podjąć rzecznik dyscyplinarny. Przypomnij, kto i w jakiej formie może zgłosić wnioski oraz jaką decyzję, co do niego może podjąć rzecznik dyscyplinarny. Przedstaw podstawy do odmowy uwzględnienia wniosku dowodowego oraz formę powzięcia takiej decyzji.</p> <p>Podkreśl znaczenie zachowania warunków formalnych dla ważności czynności dowodowej.</p> <p>Omów przypadki związane z wykorzystaniem w postępowaniu dyscyplinarnym materiałów pochodzących z innych postępowań, zasady i warunki ich udostępniania i włączania do akt postępowania dyscyplinarnego. Scharakteryzuj przypadki związane z instytucją wyłączenia materiałów postępowania dyscyplinarnego do odrębnego prowadzenia.</p> <p>Wskaż katalog decyzji wydawanych przez rzecznika dyscyplinarnego w formie postanowień. Podkreśl konieczność przedstawienia przez rzecznika przełożonemu</p>
--	--	--	---

<p>13. Przygotowanie projektu orzeczenia.</p> <p>14. Doręczenia i wezwania.</p> <p>15. Zbieg odpowiedzialności dyscyplinarnej z procedurami zwolnienia policjanta ze służby.</p>			<p>dyscyplinarnemu sytuacji uzasadniającej wydanie postanowienia o zmianie lub uzupełnieniu zarzutów. Wskaż tryb korzystania z pomocy innego rzeczownika. Omów termin do prowadzenia czynności dowodowych oraz zasady przedłużenia tego terminu. Zwróć uwagę na przesłanki do zawieszenia postępowania dyscyplinarnego i rolę rzeczownika dyscyplinarnego przy podejmowaniu przez przełożonego dyscyplinarnego decyzji o zawieszeniu i podjęciu zawieszzonego postępowania. Omów przesłanki a także formę zakończenia czynności dowodowych, przypadek uchylecia postanowienia o zakończeniu czynności dowodowych, instytucję uzupełnienia postępowania dyscyplinarnego. Wskaż elementy sprawozdania; podkreśl znaczenie tego dokumentu w postępowaniu.</p> <p>Przypomnij rodzaje orzeczeń, które mogą być wydane w postępowaniu dyscyplinarnym. Podkreśl konieczność konstruowania projektu orzeczenia na podstawie całokształtu zebranego materiału dowodowego ocenionego przez pryzmat zasad oceny dowodów. Wskazując na znaczenie uzasadnienia orzeczenia, podaj elementy, z których powinno się składać uzasadnienie prawne i faktyczne.</p> <p>Wskaż, jakie dokumenty w postępowaniu powinny być doręczane niezwłocznie. Przedstaw wpływ na przebieg postępowania pozostawanie przez obwinionego na zwolnieniu lekarskim.</p> <p>Omów możliwości zbiegu postępowania dyscyplinarnego z procedurami zwolnienia policjanta ze służby (zwolnienie ze względu na ważny interes służby; zwolnienie w związku z oczywistością popełnienia czynu o znamionach przestępstwa albo przestępstwa skarbowego uniemożliwiające dalsze pozostawanie w służbie).</p>
--	--	--	--

16. Postępowanie odwoławcze.		<p>Podkreśl, że w przypadku podjęcia przez przełożonego dyscyplinarnego zamiaru wymierzenia kary wydalenia ze służby, obwiniony wzywany jest do raportu. Wskaż przypadki odstąpienia od wezwania do raportu. Rzecznik w takich przypadkach musi pamiętać o doręczeniu obwinionemu sprawozdania w terminie umożliwiającym zapoznanie się z takim sprawozdaniem przed dniem stawienia się do raportu.</p> <p>Wskaż, że zasadą jest rozpoznanie sprawy na podstawie stanu faktycznego ustalonego w I instancji. Wskaż, że wyższy przełożony dyscyplinarny może jednak uzupełnić materiał dowodowy, poprzez zlecenie rzecznikowi dyscyplinarnemu, prowadzącemu postępowanie wykonanie czynności dowodowych w określonym zakresie.</p> <p>Podkreśl, że z uzyskanymi w ten sposób materiałami rzecznik zapoznaje obwinionego i poucza o możliwości zgłoszenia wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu uwag o przeprowadzonych czynnościach.</p> <p>Podkreśl możliwość przesłuchania rzecznika przez komisję powołaną do zbadania zaskarżonego orzeczenia.</p> <p>Omów przesłanki wznowienia postępowania dyscyplinarnego, uwypuklając szczególnie te, które mogą pojawić się na skutek błędu lub niedopatrzenia rzecznika dyscyplinarnego.</p>
------------------------------	--	--

TEMAT NR 2: Wykonywanie czynności w postępowaniu dyscyplinarnym

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- dokonać kwalifikacji prawnej przewinienia dyscyplinarnego,
- sformułować zarzut,
- przeprowadzić czynności w postępowaniu dowodowym oraz je udokumentować,
- wydać odpowiednie postanowienie,
- sporządzić sprawozdanie z przebiegu postępowania dowodowego,
- opracować projekt orzeczenia.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. Analiza akt postępowań dyscyplinarnych. 2. Przykłady orzeczeń sądu administracyjnego do analizowanych spraw.	10	ćwiczenia, analiza przypadku, dyskusja	Do zajęć przygotuj akta postępowań dyscyplinarnych, wyroki sądów administracyjnych oraz inne niezbędne dokumenty. Poleć słuchaczom przeanalizowanie akt postępowań dyscyplinarnych i wskazanie ewentualnych błędów i uchybień, a także ich wpływu na wynik postępowania. Wskaż, że ćwiczenia te mają unaocznic błędy popełniane przez rzeczników dyscyplinarnych oraz spowodować unikanie takich błędów w prowadzonych postępowaniach. Po dokonaniu tej analizy przedstaw orzeczenia sądów administracyjnych, które zapadły w analizowanych sprawach. W ramach dyskusji doprowadź do porównania wniosków słuchaczy z wnioskami przyjętymi przez sąd.
3. Kwalifikowanie określonych stanów faktycznych oraz konstruowanie zarzutu. 4. Dokumentowanie postępowania dyscyplinarnego. 5. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	18	ćwiczenia, analiza przypadku, dyskusja	Posługując się założeniami - tak obszernymi, aby na ich podstawie słuchacz mógł, co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> – dokonać kwalifikacji prawnej, – sformułować zarzut, – opracować projekt postanowienia o wszczęciu postępowania,

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
			<ul style="list-style-type: none"> - zaplanować czynności dowodowe, - wydać postanowienie o zakończeniu postępowania dowodowego, - sporządzić sprawozdanie oraz projekt orzeczenia, przeprowadź ćwiczenia polegające na sporządzeniu postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, zaplanowaniu czynności dowodowych, sporządzeniu postanowienia o zakończeniu postępowania oraz sprawozdania i orzeczenia. Kontroluj na bieżąco pracę słuchaczy, korygując ewentualne błędy i uchybienia.